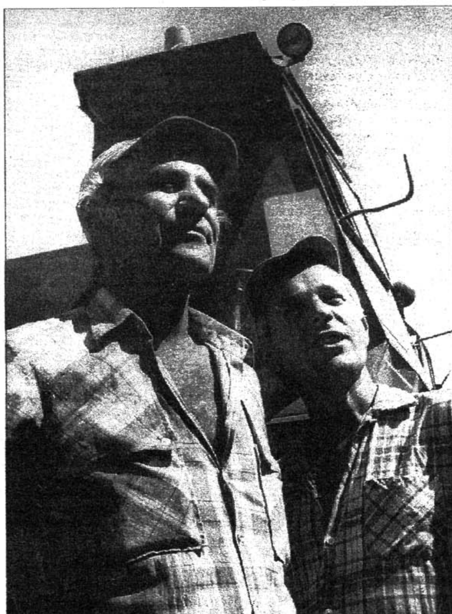
Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 152 (902) ♦ Четвер, 11 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

БУДУТЬ СВІЖІ ПАЛЯНИЦІ

Чернігівщина буде з хлібом. Такий оптимістичний прогноз можна було зробити вже після перших днів жнив.

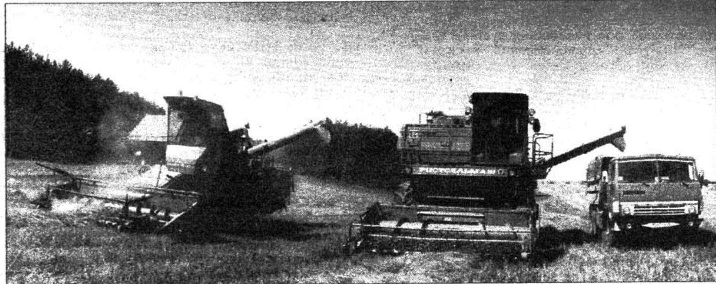
Директор Менського хлібоприймального підприємства Анатолій Ткаченко повідомив: щодня прибуває 300 тонн хліба. Цікаво, що з найвіддаленішого села Локнистого доставлено 400 тонн збіжжя!

— Нинішні жнива внесли деякі корективи у хлібозаготівлю, — пояснив Анатолій Степанович. — Держзамовлення ми виконаємо. Але в основному не за рахунок пшениці, яка не вродила, а більшою закупівлею ячменю, жита.

Немає сумнівів, що план продажу хліба державі (336 тисяч тонн) буде виконано. Це підтвердив генеральний директор виробничого об'єднання елеваторної і зернопереробної промисловості області Микола Петренко.

— Ми можемо закупити і більше зерна, — сказав він. — Але нам потрібна допомога на державному рівні. Після жнив господарства області повинні видати натуроплатою 63,5 тисячі тонн пшениці, 20 тисяч тонн жита. Треба підвищити закупівельні розцінки на зерно на 30 відсотків, щоб надлишки хліба були продані державі.

У Чернігівській області є можливість більше заготовити озимого

жита на насіння, якого, до речі, гостро потребує чимало областей України.

На знімках: добре жнивують у сільгосппідприємстві імені Т. Шевченка Чернігівського району. Першу квитанцію за зданий хліб отримав голова цього господарства Олександр Овдій (зліва). Якість привезеного зерна із КСП імені Шевченка, як підтверджує лаборантка Чернігівського комбінату хлібопродуктів Ніна Скочилова, відмінна. Сумлінно попрацював у перші дні жнив екіпаж у складі комбайнера Михайла Ячного та помічника Миколи Бойка.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото Валерія ІНЮТІНА.

Продиктовано в номер

Президент Нурсултан Назарбаєв у Києві

Учора до Києва спеціальним літаком Ту-154 з робочим візитом прибув Президент Республіки Казахстан Нурсултан Назарбаєв. Це вже другий візит Президента в Україну.

До складу делегації також входять міністр закордонних справ К. Судабаєв, міністр промисловості і торгівлі В. Костюченко, голова Комітету національної безпеки П. Ісінагірін.

В аеропорту Бориспіль високого гостя та осіб, що його супроводжують, вітав Прем'єр-міністр України Віталій Масол.

Урочиста церемонія зустрічі Президента Республіки Казахстан Нурсултана Назарбаєва відбулася у Маріїнському палаці.

Сьогодні в програмі візиту — зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою, україно-казахські переговори, підписання україно-казахського меморандуму, прес-конференція.

Візит Прем'єр-міністра Республіки Молдова Андрея Сангелі

11 серпня 1994 р. з робочим візитом у Києві перебуватиме прем'єр-міністр Республіки Молдова Андрей Сангелі. Прем'єр-міністра РМ супроводжуватимуть перший віце-прем'єр-міністр Іон Гуцу, міністр закордонних справ Міхай Попов, міністр економіки Валерій Бабуцан, міністр фінансів Валерій Кіцан, міністр промисловості Григорій Трибой, міністр Безпеки Василє Калмой,інші посадові особи. Заплановано зустрічі з Прем'єр-міністром України В.Масолом, Президентом України Л.Кучмою, у міністерствах та відомствах.

Експерти НБСЄ бажають допомогти

Відповідно до рішення комітету старших посадових осіб НБСЄ стосовно Криму з 9 по 14 серпня в Україні перебуватиме передова група експертів НБСЄ з конституційних та економічних питань.

До складу групи входять Жанмаріа Аджані (Італія), Герман Клемені (ФРН), Джон Квіглі (США) та особистий представник Верховного комісара НБСЄ у справах національних меншин Елізабет Тіг.

Гості вивчатимуть потреби України, в тому числі Республіки Крим, щодо експертної допомоги з боку НБСЄ у вирішенні існуючих проблем правового, політичного та економічного характеру. Передбачаються зустрічі групи експертів із заступником міністра закордонних справ Б.Тарасюком, міністрами економіки, юстиції, національних меншин, міграції та культів, а також президентом Криму Ю.Мєшковим, Головою Верховної Ради Криму С.Цековим, з іншими посадовими особами.

Укази відповідають букві закону

Глава адміністрації Президента України Дмитро Табачник і прес-секретар, керівник прес-служби Президента Михайло Дорошенко провели брифінг для журналістів. Як підкреслив М. Дорошенко, такі зустрічі відбуватимуться щотижня.

Представників преси насамперед цікавило питання чи не суперечать чинному законодавству укази Президента, що стосуються зміни в забезпеченні керівництва державної виконавчої влади і делегування повноважень державній виконавчої влади місцевим Радам. Д. Табачник підкреслив, що підготовкою указів займалася група висококваліфікованих спеціалістів-юристів, з ними попередньо було ознайомлене керівництво Верховної Ради і Кабінету міністрів, тож усе в рамках закону. Укази Президента таємно не готувалися. До того ж, Л. Кучма під час своїх зустрічей в областях неодноразово підкреслював, що в період економічних реформ має бути сильна виконавча влада. Інакше нам не видряпатись із становища, у якому опинилися.

Чи не форсує Президент підписання широкомасштабного договору про дружбу і співробітництво між Україною і Росією? Цьому питанню також було приділено значну увагу. За словами Д.Табачника, робота над договором триває два роки, він зазнав кількох редакцій. На сьогодні документ майже готовий, погоджений на всіх рівнях, і спеціалісти Міністерства закордонних справ вносять до нього останні штрихи.

На брифінгу було повідомлено про особливості структури президентської адміністрації, нові служби й підрозділи, нові призначення, плани Президента на найближчі дні.

Напад на лідера Кримської ліберально-християнської партії

Як ми вже повідомляли, у Сімферополі під час поминок по вбитому кримському підприємцеві Віктору Башмакову було застрелено голову Кримської ліберально-християнської партії Євгена Поданева. На 40-й день після вбивства Башмакова у барі злочинець застрелив із пістолета Михайла Корчелаву, щойно обраного головою Кримської ліберально-християнської партії.

І от новий злочин. 9 серпня в Севастополі, поблизу бухти Омега, в районі вертолітного заводу, вчинено збройний напад на одного з лідерів Кримської ліберально-християнської партії Олександра Рульова. Невідомі стріляли з автоматів. Рульов дістав поранення в голову, зараз перебуває в реанімаційному відділенні однієї з лікарень Севастополя. Лікарі вважають, що стан його здоров'я майже безнадійний. Двоє охоронців Рульова тяжко поранені. Нападники кинули зброю, облили її якоюсь рідиною і підпалили. Затримати нікого не вдалося. Ведеться слідство.

Олександр МОРОЗ: «ДЛЯ МЕНЕ БУДЕ НАЙВИЩИМ ЩАСТЯМ, КОЛИ В КОЖНУ СІМ'Ю ПРИЙДЕ ДОСТАТОК»

На запитання оглядача «Голосу України» відповідає Голова Верховної Ради України

— Олександре Олександровичу, хоч перша сесія Верховної Ради України уже в минулому, ми не можемо обминути цю тему. Я попросив би Вас поглянути на цю подію під таким кутом: якою вона Вам бачилася і якою, на Ваш погляд, вдалася?

— Без довгих пояснень скажу: більшість добрих намірів реалізовано. Перша сесія будь-якого парламенту — специфічна. Адже вона насамперед покликана організувати роботу самого законодавчого органу. А це непросто. Особливо в нашій ситуації, коли Верховна Рада фактично створена на багатопартійній основі. Та ще, крім того, недообрана майже на третину.

Тому серед різних політичних угруповань, структур треба було знайти згоду, спільні інтереси, щоб створити робочі органи, налагодити їх конструктивну діяльність, вибрати вірні напрямки законотворення. Це, загалом, вдалося. Знаю, що перші кроки нинішньої ВР в законодавчому процесі люди підтримують.

Важливо, що ми визначились стосовно засад і напрямів економічної політики, яка вкладається в формулу «Регульований державою ринок». Ми сформували Кабінет міністрів, щоб виконавча влада розпочала працювати негайно.

Взяли під контроль політику приватизації. Дехто звинувачує нас у тому, що ми нібито йдемо проти реформ. Це неправда. Люди повинні знати, що ми не приватизацію зупинили, а здійснюваний під її виглядом грабунок у державі. Ми хочемо поставити приватизацію на законні, нормальні, чесні основи, щоб захистити інтерес кожної людини, трудових колективів, народу.

Зроблено кілька важливих кроків по наведенню порядку в державі. Посилено законодавство, яке стосується боротьби з організованою злочинністю, корупцією. Прикрили лазівку для сучасних «работорговців», для вивезення українських дітей за кордон. Прийняли ряд законів, життєво необхідних для стабілізації економіки, виходу її з важкої кризи.

Однак ефективність нашої роботи могла бути більшою, якби всі депутати хотіли конструктивної роботи Верховної Ради і не продовжували у її стінах вести політичну боротьбу. Причому претензії до Верховної Ради пред'являють саме ті депутати, які найменше зайняті буденною депутатською працею, які раз за разом використовують мікрофон для заяв, претензій, для закликів щодо відставки керівництва, розпуску Верховної Ради. Це те, що не потрібне сьогодні суспільству, що не сприяє виконанню завдань, які стоять перед законодавчим органом. Погляньте на заяву представників групи «Реформи». Частина з них взагалі була відлучена від роботи у Верховній Раді, не ходила на засідання. Можливо тому вони і вдаються до таких, м'яко кажучи, тенденційних оцінок.

— Ви зачепили заяву депутатської групи «Реформи». Чи не могли б детальніше її прокоментувати?

— Автори її — Головатий, Лановий, Пинзеник, Соболєв і Омельченко нагадують вдову, яка сама себе висікла. Скоріше не висікла, а роздягла сама себе. Давайте подивимося.

«Недообрання депутатського корпусу було використано лівою більшістю (комуністи, соціалісти, аграрії) для реалізації своїх політичних інтересів».

По-перше, немає такої більшості у парламенті, бо ліві (відносно) сили складають всього третину депутатів, точно так, як і ті сили, представники яких підписалися під заявою.Теза про «ліву більшість» настирливо мусується зарубіжною пресою і деякими нашими газетами, щоб знайти виправдання непопулярності в народі «правих» лозунгів, прикрити банкрутство політики авантюризму. Цитуємо далі: «... Які переважно не відповідають об'єктивним потребам сучасного розвитку українського суспільства». Як же вони, ліві, могли потрапити до Верховної Ради, якщо їхні інтереси не відповідають настроям людей, потребам сучасного розвитку українського суспільства? До речі, ті, хто підписався під заявою, у своїх програмах записували точно те, що і ліві сили — принцип соціальної справедливості, наведення порядку в приватизації, боротьба з корупцією і злочинністю та інше. Які ж претензії можуть бути? «Ліва більшість» веде боротьбу за узурпацію влади в Україні? Чим це підтверджується в роботі сесії, де це було видно? «...Про що свідчить призначення нового Прем'єр-міністра практично за кілька днів до президентських виборів». А причому тут «ліва більшість»? Понад 200 депутатів виходили з того, що В.А.Масол — професіонал, який знає свою справу. Інше питання — а кого вони хотіли мати за Прем'єра? Хай назвуть, щоб можна було порівняти.

«У Верховній Раді панує диктат лівої більшості у законотворчій політиці з ухилом на тотальну ревізію актів, прийнятих попередньою Верховною Радою». Які законодавчі акти, прийняті Верховною Радою, проревізовані? Це ж неправда. Якщо під «ревізією» розуміти посилення кримінального законодавства, то активну роль у цьому відношенні грав один із авторів заяви. І робив правильно, знаходив підтримку керівництва ВР. Де ж тоді логіка в його діях?

«Відновлено бюрократичну систему організації управління Верховною Радою через рудиментну від комуністичної системи Президію за утиснення організаційної ролі депутатських груп і фракцій».

По-перше. В роботі Президії на рівних правах беруть участь керівники депутатських фракцій і груп. Фактично керівництво сесійними засіданнями здійснюється саме фракціями і групами. Вони визначають систему голосування, режим роботи Верховної Ради. По-друге, Президія організовує засідання, розглядає порядок дня, а її рішення, документи не мають вирішального значення для засідань і прийняття рішень. Тобто, це теж чиста видумка. Хоч я вважаю, що потрібно було б посилити роль Президії, внісши до її компетенції цілий ряд питань, розгляд яких сприяв би підвищенню ефективності роботи самої Верховної Ради.

«З порушенням принципів громадянської відповідальності, депутатської етики, професіоналізму й позитивного державотворення відбувалося в стінах законодавчого органу затвердження мандатів обраних депутатів, висунення і обрання Голови та заступників Голови ВР, формування Президії та комісій, підготовки і обговорення Регламенту роботи Верховної Ради».

Всі колізії, які мають відношення до етики, до порушення «принципів громадянської відповідальності», що виникали у Верховній Раді, особливо при визнанні повноважень депутатів, «з'явилися» з подачі одного з авторів заяви — Головатого. Тоді виникає питання: до кого він пред'являє претензії? А що стосується формування Президії, висунення, обрання Голови, заступників, це все зроблено за волею Верховної Ради, на основі положення, затвердженого нею, на принципах пропорційності, професіоналізму. Треба назвати конкретно, хто з голів комісій не відповідає посаді і хто конкретно міг би його замінити. Мені здається, вибирали досвідченіших, сильніших, бажаючих працювати. Чесніше було б говорити: я такий-то, або — нас 5 чоловік, ми не згодні з Верховною Радою. Нам не подобається її склад, нам не подобається народ, бо обрав не тих, кого б ми хотіли...

«Організація, підготовка і ведення сесійних засідань відзначалися зневагою до альтернативних думок і пропозицій, порушенням конституційних прав депутатів, грубим тиском на них з боку Голови Верховної Ради і його заступників». Знову ж таки — чистісінькі домисли. Виборці бачили, — я давав можливість висловлювати думку всім, не відповідав грубістю на грубість. «...На жаль, вже другого дня після своєї «тронної» промови Мороз порушив дану депутатам обіцянку, що жодна конструктивна думка не буде без уваги, навпаки, все робиться для торжества некомпетентності, догматизму». Це той випадок, коли коментувати не варто. Зарозумілість не може прикрашати будь-яку людину, не кажучи про депутата. У Верховній Раді зібралися компетентні люди, гідні поваги. Згадані цитати, як і інша «...іде девальвація професійного, інтелектуального потенціалу сьогоднішньої Верховної Ради», — це не просто демагогія. Це продумана, скоординована диверсія проти законодавчого органу. Це продовження «нечистої» політичної боротьби тих, хто боровся за розпуск минулої Верховної Ради, щоб відвоювати в її складі більше місць для своїх прихильників. Хто і тепер сподівається в той же спосіб поборотися за владу. Однак не вийде «номер». І дообрання нових депутатів це підтверджує. Приходять депутати, які відображають настрої, сподівання суспільства, його свідомість. Політичні співвідношення у складі Верховної Ради на бік авторів заяви не зміняться. Сподівання марні.

— Як Ви згадували, на початку сесії Ви запропонували депутатам ключовий документ — Концепцію основних засад по оздоровленню політичного і економічного життя в Україні. Чи реалізовується ця концепція? Чи пішли якісь перші паростки реалізації її, чи щось гальмується? Якщо гальмується, то ким, якими силами?

— Пішли. Уряд працює над комплексом заходів, правова основа яких розробляється зараз в комісіях і буде розглядатися у вересні—жовтні.

Мова йде про зміну податкової політики, політики цін, заробітної плати, валютного регулювання тощо. Тобто все те, що випливає з «Основних засад». З цього приводу ми консультуємося з Кабінетом міністрів, Прем'єром, зважаємо на думку Президента. Він готує проект указів, що стосуються проблем економіки.Ще раз підкреслюю: ми будемо працювати узгоджено, спільно вирішувати наболілі проблеми.

Чи є структури, які заважають реалізовувати ці напрямки? Є. І у Верховній Раді вони представлені. Верховній Раді нав'язується відірване від реальності питання про валютне регулювання. Воно, звичайно, потребує розгляду, але не такого, щоб пустити під укіс все законодавство разом з економікою. Тому що вирвати з контексту економічного життя валютне регулювання і реалізувати його так, як вимагають 115 депутатів, — це означає знищити фінансову систему, знищити грошову одиницю, дати змогу нажитися тільки певним посередницьким структурам, які будуть брати участь у валютній біржовій грі. Тут не йдеться про захист експортера, як ініціатори законопроекту це подають. Експортер виставляється як ширма, його інтереси тут мають взагалі останнє значення. Ні, уряд в даному випадку правий, — треба регулювати валютний курс, поступово наближаючи його до оптимального, даючи рівне право експортерам на продаж і придбання валюти. За однією ціною.

— Свого часу Ви заявили в програмних своїх промовах під час президентської боротьби, що Ваша модель державного устрою України — це парламентсько-президентська республіка, а не навпаки. Нині дедалі частіше звучать на Вашу адресу звинувачення, що Ви маєте намір урізати певні повноваження Президента.

— До речі, в згаданій раніше заяві теж про те йдеться. Але знову ж це неправда, тому що жодного конкретного кроку і навіть заяви в цьому відношенні не було ні з боку фракцій, ні, тим більше, від керівництва Верховної Ради. Ми вважаємо, що діє закон, на основі якого обраний і працює Президент. А з іншого боку, система влади, яка вже сформована на законній основі, по суті означає парламентську форму правління. На місцевому рівні — це, власне кажучи, радянська форма влади. Тому треба узгодити ці дві тенденції в організації влади, і вони якраз нормально вписуються у форму правління, де поєднуються і парламентські, і президентські засади. Я розумію, що сьогодні для багатьох має значення, де, на якому місці що написано. Але ж не те важливо. Важлива суть, як організована парламентсько-президентська чи президентсько-парламентська форма правління. Мова іде про організацію саме влади, про організацію противаг у гілках влади. Ми не випадково пішли назустріч Президенту і головам Рад, які попросили не приймати остаточно Закон про місцеві Ради до того, як узгодяться самі ці нюанси.

Ми працюємо з Радами, хочемо, щоб вони внесли свої пропозиції, звернулися до Президента, щоб і він вніс свої пропозиції щодо узгодження, урівноваження гілок влади для того, щоб вони працювали і ефективно, і разом з тим одна не вивищувалася над іншою. Впевнений, ми знайдемо і форму посилення виконавчої «вертикалі», що важливо в такий складний для суспільства період.

— Ви не раз заявляли, Олександре Олександровичу про необхідність внесення корективів у зовнішню політику нашої держави. Чи могли б Ви уточнити, що і які корективи маєте на увазі?

— Перш за все, посилити вплив Верховної Ради на здійснення зовнішньої політики. Вести її активно й наступально.

— Я перепрошую, це прерогатива Верховної Ради?

— Формування зовнішньої політики — прерогатива Верховної Ради, визначена Конституцією. Ми повинні не тільки визначати концептуальні напрямки в зовнішній політиці, але й здійснювати вплив на підбір кадрів дипломатичного корпусу. У всьому світі так робиться. Верховна Рада повинна знати, що за люди йдуть у ту чи іншу країну, які вони позиції відстоюватимуть, наскільки розуміють зовнішньополітичні інтереси України. Це одна сторона впливу. А є ще безпосередні контакти комісій Верховної Ради України, парламенту України в цілому з міжпарламентськими організаціями, робота в міжнародних інститутах. Це все і є форма посилення впливу парламенту на здійснення зовнішньої політики. Вважаю, що цей процес треба підтримувати, розвивати. Це не посягання на прерогативу, скажімо, виконавчої влади, зокрема, Президента.

Більше того, інтенсивно працюючи з дипломатами зарубіжних країн, ми тісно співробітничаємо з Міністерством закордонних справ. Кроки у зовнішній політиці Верховної Ради, безперечно, узгоджуються і з Президентом, з Кабінетом міністрів. Так і повинно бути.

— Кілька запитань суто людського характеру. Я знаю вашу долю, ваше непросте життя. Як ви вважаєте, все-таки ваша доля щаслива, зірка ваша щаслива?

— Знаєте, яка зірка є, така і є. У кожної людини зірка щаслива, поки вона живе. Просто жити на цьому світі, відчувати, що ти потрібний людям, бачити, що зелене дерево, що яблука спіють — це вже щастя.

Паустовський писав, що очікування щастя — більше, ніж саме щастя. Для мене воно — в очікуванні і створенні Української держави, сильної, такої, щоб люди бачили її своєю заступницею, щоб достаток прийшов у кожну сім'ю, і причому, щоб він добувався чесною працею.

Рух у цьому напрямку тільки розпочався, тому, сподіваюся, щасливих днів для всіх нас ще буде багато.

— Більшість людей змінюються, коли вони приходять до влади. На жаль, часто не в кращий бік. Ви змінилися як людина?

— Про це не мені судити. В усякому разі, люди, з якими мені було приємно спілкуватися раніше, мені і тепер приємні.

— Ви стали жорсткішим, добрішим чи ще якимсь іншим?

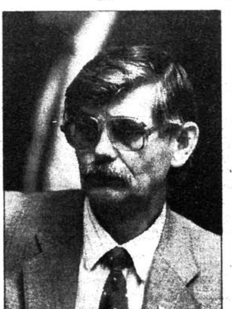
— Ще раз повторюю: людям видніше. Думаю, став ні добрішим, ні жорсткішим. Лишився самим собою.

Інтерв'ю взяв
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Хто є хто

Михайло КОСІВ: «Держава повинна підтримати культуру, а культура — державотворчі процеси»

Михайло Косів належить, якщо можна так сказати, до старожилів українського парламенту. Вже вдруге його обрали народним депутатом України від Пустомитівського виборчого округу у Львівській області. Закінчив Львівський державний університет імені Івана Франка, за фахом — філолог. Безпартійний, входить до фракції Руху.

— Михайле Васильовичу, сьогодні нерідко можна почути діаметрально протилежні думки про стан української культури. Одні кажуть, що вона перебуває на межі загибелі, інші заперечують — нічого подібного, попри всі трудноші процес культурного відродження все ж таки відбувається. А що ви думаєте з цього приводу?

— Будь-яка крайня думка, як показує досвід, ніколи не відображає справжнього стану справ. Звичайно, є багато втрат у нашій культурі. Як і скрізь. Звичайно, що поламався добре налагоджений суспільний механізм взаємостосунків держави і культури. Але попередня держава, за умов якої ми жили, фінансувала культуру тільки тому, що мала в тій культурі певне зацікавлення. Вона вимагала від культури засвідчення «досконалості, непереверщеності, єдиноправильності» того суспільного вибору, який існував у тій державі. То була справжня заангажованість культури. І якщо було суспільне замовлення, то культура це політичне замовлення виконувала. Дуже часто в культурі тих часів не було того, що, власне, і можна назвати культурою, а те, що ми сьогодні назвали просто «ідеологічними знаками», «ідеологічними програмами».

І тому я би не стверджував, що нинішня культура перебуває в занепаді, що вона гине. Хоч, звісно, йдеться про фінансове забезпечення, а без державної підтримки культура в жодному суспільстві існувати не може, то, без сумніву, ми переживаємо дуже складні часи. Ось тільки одна цифра, яка багато про що свідчить. Для мінімальних потреб культури, які забезпечували б її виживання, у першому півріччі нинішнього року держава виділила тільки 31,6 відсотка.

— Отже, немає навіть третини від мінімуму. Але ви не так давно працювали на культурницькому терені у Львові і добре знаєте, з якими труднощами зіткнулася сьогодні наша культура. Ви, очевидно, розумієте, що один у полі — не воїн. І все ж таки погодилися очолити постійну Комісію з питань культури і духовності. Невже не було жодних сумнівів чи побоювань?

— Я перший раз пішов у Верховну Раду з єдиною метою: добитися незалежності України. Саме тому і працював раніше в Комісії з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин.

А що стосується моєї цьогорічної появи на посаді голови комісії, то це не тільки не збігалося з моїми намірами, — це було абсолютно протилежне моїм прагненням. Я до останнього моменту дотримувався думки, що, ми, представники фракції Руху, не повинні займати жодних керівних посад ні в структурі Верховної Ради, ні в Кабінеті міністрів. Ми просто-напросто повинні працювати як парламентарі: підтримувати все конструктивне і, звичайно, відкидати те, що не вважаємо за конструктивне. Але так сталося — я й сам не знаю, чим це пояснити, що Олександр Олександрович Мороз запропонував мою кандидатуру, і стало очевидним, що сесійний зал сприймає мою кандидатуру. Тоді й вирішили: я маю очолити цю комісію.

Я звичайно розумів і розумію, а тим паче тепер, який велетенський обсяг роботи нас тут чекає. Але знаєте, що вселяє оптимізм, у всякому разі на користь моєї участі в комісії? Всі ті засідання, які відбулися, були конструктивними. У нас є представники різних фракцій, які, скажемо так, змагаються за ідеологічний вплив. Але я прагну спрямувати роботу комісії в таке русло, щоб усі ідеологічні протистояння залишалися поза нею. Для розгляду різних політичних моментів є фракції, а робота самої комісії має бути зосереджена тільки на законодавчих проектах.

І у нас тих завдань дуже багато. Візьмемо хоча б таку галузь, як кіно. Досі невнормовані відносини в цій галузі, бо немає закону про кіно. Бо якщо раніше все це доволі міцно тримали в своїх руках державні структури й керували цією галуззю, то тепер кіно полишене невідомо на кого. А кіногалузь — це не тільки сценарії і зняті фільми, це й величезна державна власність: студії, кінотеатри, лабораторії... Та найголовніше — люди, які там працюють. Оті професіонали, які добре знають свою роботу. І якщо сьогодні вони підуть звідси, якщо все кіновиробництво розвалиться, то невідомо коли ми це все відтворимо заново. І все це, по суті, кинуто напризволяще.

А закон про музеї, закон про видавничу діяльність, закон про творчі спілки... Та й, зрештою, треба навести порядок в оподаткуванні установ культури. Бо коли й знаходиться якийсь добрий чоловік, меценат, який хоче пожертвувати гроші на потреби культури, то цю суму відразу обкладають величезними податками.

Чи податок на добавлену вартість, яку запроваджено і на фінансування для культурних потреб, — інакше, ніж безглуздям, це назвати не можна.

Отож, якщо розібратися в усьому, то є можливість співпраці і є надія, що та праця не піде намарно.

— Ви згадали про пільгове оподаткування коштів, які надходять для потреб культури. Але чому досі в нашій країні воно не узаконене, як то є в усьому цивілізованому світі? Що в даному разі заважає це зробити: наша традиційна інертність, комусь невигідно це робити чи є на те якісь інші причини?

— Ви знаєте, в нашому Законі про податки було передбачене пільгове оподаткування галузей культури. Але потім своїм декретом тодішній прем'єр-міністр Леонід Кучма відмінив це, що, як на мене, дуже необачно. Бо та мізерія, яку може держава одержати з податків, обкладаючи ними галузь культури, потім обертається набагато більшими втратами. Бо вже треба щось дотувати і фінансувати. Це недалекоглядна політика, і я просто не розумію, хто міг підсунути в Кабінет міністрів проект такого рішення.

— Які напрями сьогодні пріоритетні в роботі комісії?

— Їх можна визначити навіть з назв підкомісій, створених нами. Це насамперед підкомісія з питань охорони історико-культурної спадщини, з питань творчої діяльності — маються на увазі творчі спілки з питань книговидання і книгорозповсюдження, у справах релігій і конфесійних відносин...

— Але, даруйте, церква у нас відокремлена від держави.

— Воно так, але регулювання майнових відносин між релігійними громадянами — то є предмет різних суперечок, нерідко доволі жорстких. То маємо на це впливати, пом'якшувати це майнове протистояння.

Ми створили ще й підкомісію з питань фінансового та соціального забезпечення культури. Бо щоразу, коли порушуємо якесь питання перед Кабінетом міністрів, мусимо підраховувати, що то має коштувати для держави.

Скажімо, фінансування кіногалузі маємо намір практикувати через конкретні програми. Так само і у видавничій справі, у творчих спілках... Бо, на жаль, є випадки, коли навіть ті мізерні гроші, виділені для потреб культури, не потрапляють туди, де вони найбільш потрібні.

Але якщо вже держава береться за фінансування, то вона мусить конкретно знати: на що підуть ці гроші? Держава повинна контролювати цей процес, мати такі ланки, які б об'єднували державні структури із творчими.

— Очевидно, держава має фінансувати те, що працює на розбудову української державності, на її зміцнення, а не навпаки, що в нас, погодьтеся, ще трапляється.

— Саме про це і йшла не так давно мова на розширеному засіданні комісії, де ми разом з керівництвом Мінкультури, з департаментом кінематографії, з відповідальними працівниками Мінфіну й Мінекономіки дійшли спільної думки: має бути розроблена державна програма кіногалузі. І я тоді сказав директорам кіностудій (не хочу уточнювати — яких!), що я на такі фільми, на які пішли державні гроші, не дав би ні копійки. Навпаки, ще й обклав би високим податком показ цих кінотасьм, бо їхня творчість руйнує мораль нашого суспільства, підриває духовні основи нашої держави.

— Михайле Васильовичу, наскільки мені відомо, ще два роки тому були підготовлені проекти законів про авторське право і про інтелектуальну власність. На жаль, досі їм не надано законодавчої чинності, хоч потреба в цьому велика.

— Проект закону про авторське право вже розглянутий Верховною Радою попереднього скликання. Наскільки мені відомо, він потребує тільки деяких доповнень. Що ж стосується проекту закону про інтелектуальну власність, то його треба доопрацювати. Але тим займається Комісія з питань науки й освіти, хоча ми також маємо до того причетність і будемо разом працювати.

Інтерв'ю взяв Володимир **КРАСНОДЕМСЬКИЙ.**

Соціальний зріз: з пошти редакції

Сертифікат на... домовину

Народні обранці оновленого парламенту України, завершивши свою першу сесію, так і не встигли вирішити насущні питання соціального захисту населення. Особливо ветеранів війни і праці, тих, хто, ризикуючи життям, захищав Україну від гітлерівців, а потім піднімав її зі згарищ і руїн... Сьогодні вони стали жертвами небаченого у світі державного пограбування. Все життя ці люди відривали від свого заробітку певну суму і довіряли її державі — Ощадбанку. З надією, що їхня старість буде матеріально забезпечена та й відхід «на той світ» нікого не обтяжить. Що потім сталося — відомо. В листах до редакції «Голосу України» ветерани називають указ екс-президента Л. Кравчука про індексацію 2000 карбованців, за які тепер не купиш буханець хліба, відвертим знущанням з власного народу. Багато з цього приводу нарікань і на Кабінет Міністрів.

Ось витяги з окремих листів читачів:

Г. МЕЛЬНИЧУК, інвалід війни (Дунаївці Хмельницької області):

«Тих 10 тисяч карбованців, що ми з дружиною свого часу відкладали «на смерть», ледь вистачило лише для неї. Моя вірна супутниця життя пішла на той світ рано. Потім я продав хату за 30 тисяч карбованців, переїхав жити до доньки, гроші довірив державі — поклав в Ощадбанк. А держава обдурила мене... Ні хати, ні грошей. Діти заспокоюють: мовляв, не хвилюйся, не один такий... А як же не хвилюватися? Навіщо я тоді вчив своїх дітей бути чесними, справедливими, коли сама держава нас ошукала. А ще думаю про смерть: де ж діти візьмуть ті мільйони карбованців, щоб поховати мене по-людськи?»

О. ЩЕРБАК, вчитель-пенсіонер (с.Феневичі Київської області):

«Лежу прикутий до ліжка — два інсульти радіація дала... Лежу і їсти хочу. Хочу їсти і проклинаю долю і себе, що так чесно жив і викладався.

За все життя я по карбованцю зібрав 5 тисяч, щоб дітям було за що провести мене в дорогу, з якої не вертаються. Так президент вирішив, що мої гроші мають таку ж вартість, як і мафіозні та спекулятивні. Та й пограбував мене... А можна ж було легко перевірити, де чесні гроші, а де крадені... І чесні компенсувати в сотні разів!»

М. ЛУБЕНЕЦЬ, голова ради ветеранів війни і праці (м. Марганець Дніпропетровської області):

«Наша країна визнала певну частку боргу СРСР іншим державам і зобов'язалася його відшкодувати. І це правильно. Але чому ж тоді парламент і уряд не приймуть рішення, щоб відшкодувати і нам, своїм людям, доведеним до крайнього зубожіння, боргу щодо внесків у Ощадбанку? Адже навіть без глибоких економічних розрахунків видно, що за останні роки в результаті інфляції наші заощадження знецінено майже в 20 тисяч разів. Зокрема, ціна на хліб зросла в 11200; на молоко — в 15400; на м'ясо — в 22200; ковбасу — в 28420 разів тощо. Промислові товари подорожчали ще більше. Індексації ж, здійснені в 1991 і 1992 роках, були не чим іншим як знущанням над людьми. Країна, в якій проводиться така антинародна політика, не може вважатися демократичною...

Ми добре розуміємо, що повернути нині всі борги вкладникам Ощадбанку держава не має можливості. Але ж хочемо бути впевнені, що нашими заощадженнями зможемо скористатися ми чи наші нащадки хоч через певний час — скажімо, через 3—5 років. Без такого рішення люди назавжди втратять довіру не лише до Ощадбанку, а й до держави».

* * *

Листи з категоричними вимогами до новообраного Президента, парламенту і уряду невідкладно вирішити питання про індексацію внесків громадян у Ощадбанку надіслали до редакції також ветерани Сумського машинобудівного об'єднання імені Фрунзе, селища Слобідка Одеської області, група інвалідів Великої Вітчизняної війни з Фастова, що на Київщині, рада ветеранів праці шахтоуправління «Ватутінське» Черкаської області та інші. Шахтарі-ватутінці, зокрема, наголошують, що гострою проблемою стало нині поховання ветерана праці. Оскільки держава не індексує їхні заощадження, варто було б видати указ Президента чи постанову Кабінету міністрів, щоб проводи пенсіонера в останню путь брало на себе підприємство чи установа, де він працював.

А ось що пише з цього приводу ветеран війни В. Галкін з міста Дніпрорудний Запорізької області:

«Якось у пресі з'явилося повідомлення, що коли до 1 січня 1995 року громадяни України не зможуть отоварити свої приватизаційні сертифікати, які містяться в Ощадбанку, то їхні «ваучери» будуть вважатися недійсними. Люди забігали, але в Дніпрорудному немає підприємств, які підлягають приватизації. Значить, Ощадбанк нас знову пограбує? У міськвиконкомі отримали відповідь:

— Чекайте, після виборів Президента у Києві розберуться...

І тоді серед ветеранів війни і праці народилася ідея: нехай уряд зробить наш сертифікат «поховальним». Ми віддаємо державі свій «ваучер», а вона хай поховає нас по-людськи. Можна і без музики. Лише б старі мали гарантію, що підуть на той світ гідно, не завдавши при цьому великої матеріальної біди своїм рідним і дітям».

А що? В цьому щось є.

Володимир ЧЕРКАС.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Консульського Договору між Україною та Республікою Казахстан

Верховна Рада України **постановляє:**

Консульський Договір між Україною та Республікою Казахстан, підписаний у м.Києві 20 січня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ

м.Київ
27 липня 1994 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору про основи міждержавних відносин, дружбу і співробітництво між Україною та Республікою Узбекистан

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір про основи міждержавних відносин, дружбу і співробітництво між Україною та Республікою Узбекистан, підписаний у м.Києві 25 серпня 1992 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ

м.Київ
27 липня 1994 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо здійснення структурних змін та забезпечення керівництва у сфері державної виконавчої влади

З метою посилення керівництва системою органів державної виконавчої влади, підвищення ролі та відповідальності державного апарату у здійсненні економічної реформи, утвердженні ринкових відносин та відповідно до пунктів 3-1, 4 і 7-1 статті 114-5, статті 117 Конституції України **постановляю:**

1. Президент України на здійснення своїх повноважень по керівництву Кабінетом Міністрів України визначає основні напрямки його діяльності, пріоритетні питання, які потребують першочергового вирішення.

2. Установити:

що найбільш важливі питання здійснення економічних перетворень, формування ринкових відносин, соціальної захищеності людини вирішуються Кабінетом Міністрів України за безпосередньою участю Президента України;

порядок денний засідань Кабінету Міністрів України затверджується Президентом України;

проекти актів Президента України з основних питань економічної реформи та соціального захисту населення готуються за обов'язковою участю Кабінету Міністрів України;

положення про міністерства, інші центральні органи державної виконавчої влади, керівники яких входять до складу Кабінету Міністрів України, затверджуються Президентом України, крім випадків, коли інше визначено законом;

Президент України призначає на посади та звільняє з посад керівників державних комітетів України, інших підвідомчих Кабінету Міністрів України органів, заступників міністрів та керівників інших центральних органів державної виконавчої влади.

3. Кабінету Міністрів України:

подати у місячний строк пропозиції щодо удосконалення системи центральних органів державної виконавчої влади, виходячи при цьому з необхідності здійснення ринкових перетворень в економіці України;

провести необхідні структурні зміни в апараті центральних та місцевих органів державної виконавчої влади з метою скорочення витрат на його утримання та підвищення ефективності роботи.

**Президент України
Л. КУЧМА**

м.Київ, 6 серпня 1994 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про забезпечення керівництва структурами державної виконавчої влади на місцях

З метою забезпечення виконання Конституції і законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, здійснення контролю за їх додержанням, посилення керівництва всіма структурами державної виконавчої влади в центрі і на місцях, відповідно до пунктів 1-1, 3-1, 4, 7-4 статті 114-5, частини першої статті 117 Конституції України та виходячи зі статей 1, 4, 8 Закону України «Про формування місцевих органів влади і самоврядування», **постановляю:**

1. Установити, що відповідальними за здійснення делегованих головам місцевих Рад та очолюваним ними виконавчим комітетам повноважень державної виконавчої влади є голови обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах, селищних і сільських Рад.

2. Визначити, що, до прийняття відповідного закону, делегованими повноваженнями державної виконавчої влади є повноваження, передбачені Положенням про місцеву державну адміністрацію, затвердженим Указом Президента України від 24 липня 1992 року, які згідно з статтею 8 Закону України «Про формування місцевих органів влади і самоврядування» передані від обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі місцевих державних адміністрацій головам обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі Рад та очолюваним ними виконавчим комітетам.

Делеговані повноваження державної виконавчої влади здійснюються відповідно до зазначеного у частині першій цієї статті Закону головами обласних, Київської та Севастопольської міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі Рад та очолюваними ними виконавчими комітетами.

Делегованими повноваженнями державної виконавчої влади голів міських, районних у містах, сільських і селищних Рад та очолюваних ними виконавчих комітетів є повноваження, передбачені статтею 42 Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування».

3. Установити, що з питань здійснення делегованих повноважень державної виконавчої влади:

голови обласних, Київської та Севастопольської міських Рад, їх виконавчі комітети підзвітні та підконтрольні Президентові України;

голови сільських, селищних, районних, районних у містах, міських Рад та їх виконавчі комітети підзвітні та підконтрольні відповідно головам обласних, Київської та Севастопольської міських Рад і через них — Президентові України.

**Президент України
Л. КУЧМА**

м.Київ, 6 серпня 1994 року

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

9 серпня в Комісії Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД побували К.Хюбер та В.Ален — представники Верховного комісара Наради з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ) з питань національних меншин Ван дер Стула. Оскільки гості мають відвідати Крим, вони цікавились ходом вирішення питань розмежування повноважень Києва і Сімферополя, становищем на півострові національних меншин, зокрема кримськотатарського населення.

Голова комісії Борис Олійник дав роз'яснення: Верховна Рада України вважає, що питання Криму мають вирішуватися політичними засобами, у рамках української Конституції. Разом з тим було зазначено, що в Криму та за його межами є сили, зацікавлені в загостренні ситуації в регіоні, насамперед з метою зриву укладення широкомасштабного українсько-російського договору. Такі спроби здійснюються окремими московськими засобами масової інформації, в передачах телерадіостанції «Останкіно». Інакше ніж провокаційними не можуть бути розцінені і виступи деяких московських політиків у кримському парламенті.

Проте було підкреслено, що подібні виступи не відображають офіційну точку зору керівників Російської Федерації, які неодноразово зазначали, що кримське питання є внутрішньою справою України. Така позиція нещодавно була закріплена в українсько-російському комюніке за підсумками візиту Голови Верховної Ради України О.О.Мороза до Москви.

Щодо кримськотатарського населення зазначалося, що його проблеми, насамперед економічні, які Україна намагається розв'язати. Їх вирішення значно прискорилося б, якби у цій справі взяли участь інші держави, котрі утворились на території колишнього СРСР.

Відбувся також обмін думками з деяких інших аспектів внутрішньої та зовнішньої політики України. Підкреслювалась рішучість нинішнього керівництва вести курс на побудову міцної, незалежної, демократичної держави, яка б мала дружні, взаємовигідні зв'язки з усіма країнами.

Спільно з фахівцями Кабінету міністрів Комісія Верховної Ради з питань екологічної політики завершила підготовку проекту Державної програми розвитку заповідної справи в Україні. За рішенням Президії Верховної Ради його внесено в перелік питань до розгляду на пленарних засіданнях у вересні цього року. Готуються до спільного обговорення проект Водного кодексу, зміни та доповнення до Кодексу про адміністративні порушення та Кримінального кодексу на предмет посилення відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Крім того, комісія запропонує осінній сесії законопроект щодо екологічної експертизи.

Прес-центр Верховної Ради України.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 5 серпня 1994 р.

Про надання деяких пільг щодо податку на добавлену вартість

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 15 липня 1994 р. №110 «Про деякі питання оподаткування» Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Звільнити від обкладення податком на добавлену вартість під час переміщення через митний кордон України:

а) наукові прилади, обладнання, запасні частини і витратні матеріали до них, реактиви, зразки, матеріали для дослідів, науково-технічну та навчальну літературу, призначені для використання у власній науково-технічній діяльності та в діяльності, пов'язаній з навчально-виховним процесом;

б) товари, що ввозяться в Україну як гуманітарна допомога;

в) сировину, субстанції (в тому числі лікарські рослини), допоміжні матеріали і посуд, призначені для виробництва лікарських засобів та продукції медичного призначення, за переліком, що визначається Міністерством охорони здоров'я і Державним комітетом з медичної та мікробіологічної промисловості, погодженим з Міністерством фінансів та Міністерством економіки;

г) лікарські засоби.

У разі використання не за призначенням товарів, зазначених у підпунктах «а», «б» та «в», податок на добавлену вартість справляється в порядку, встановленому Законом України «Про Державний бюджет України на 1994 рік».

2. Установити, що податком на добавлену вартість не обкладаються:

побутові послуги населенню за переліком, що визначається Українським союзом підприємств і організацій побутового обслуговування населення, погодженим з Міністерством фінансів і Міністерством економіки;

вітчизняна сировина, субстанції (в тому числі лікарські рослини), допоміжні матеріали і посуд, які використовуються у виробництві лікарських засобів та продукції медичного призначення, за переліком, що визначається Міністерством охорони здоров'я і Державним комітетом з медичної та мікробіологічної промисловості, погодженим з Міністерством фінансів та Міністерством економіки.

3. Ця постанова набуває чинності з 10 серпня 1994 року.

**Прем'єр-міністр України
В. МАСОЛ**

Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 5 серпня 1994 р.

Про внесення змін до переліку товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставок цього збору

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 15 липня 1994 р. № 110 «Про деякі питання оподаткування» та з метою стимулювання вітчизняного виробництва, підвищення купівельного попиту та конкурентоспроможності окремих видів товарів (продукції) на внутрішньому ринку Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. На часткову зміну переліку товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставок цього збору, затверджених постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 р. № 3951-XII, встановити такі ставки акцизного збору (у відсотках до вартості у відпускних цінах, а по імпортних товарах — до митної (закупівельної) вартості з урахуванням митних зборів та мита) на такі товари (продукцію):

Спирт етиловий, що використовується для виготовлення парфумів вітчизняними виробниками	30
Вина, виготовлені з використанням етилового спирту	
вітчизняного виробництва	30
імпортні	20
Вина марочні	
вітчизняного виробництва	40
імпортні	200
Коньяк	
вітчизняного виробництва	60
імпортний	250
Шампанське та ігристі вина, виноматеріали	
вітчизняного виробництва	40
імпортні	200
Вина столові ординарні	
вітчизняного виробництва	10
імпортні	200
Міцні напої з плодового та виноградного спирту	
вітчизняного виробництва	30
імпортні	300
Тютюнові вироби	
вітчизняного виробництва	
сигарети з фільтром	40
сигарети без фільтра, курильний тютюн, цигарки	10
імпортні	150
Відеотехніка імпортного виробництва	20
Телевізори кольорового зображення	10

Виключити із зазначеного переліку есенції харчові, оцет харчовий, телевізори чорно-білого зображення.

2. Звільнити від обкладення акцизним збором обороти з реалізації:

а) спирту етилового, що використовується вітчизняними товаровиробниками для виготовлення пектину, есенції харчових і оцту харчового, лікарських засобів і ветеринарних препаратів;

б) підакцизних товарів власного виробництва сільськогосподарських підприємств та організацій у разі використання цих товарів для обміну на імпортні пально-мастильні матеріали, ліс, гербіциди, добрива та інші матеріально-технічні ресурси, що споживаються ними;

в) спирту питного та етилового, що поставляється за міжнародними договорами України, якщо звільнення їх від обкладення акцизним збором передбачено цими договорами.

3. Ця постанова набуває чинності з 10 серпня 1994 року.

Прем'єр-міністр України В. МАСОЛ.

Міністр Кабінету Міністрів України В.ПУСТОВОЙТЕНКО.

УКРАЇНА: НОВІ ВИМІРИ

II. Шукати партнерів

Враховуючи сучасні реалії, слід визнати, що виникла парадоксальна ситуація: нині життя з усією очевидністю висуває на перший план питання виходу із соціально-економічної кризи та стабілізації економічної і політичної ситуації в державі. Зважаючи на тісний зв'язок і навіть залежність життєдіяльності соціальної та економічної сфери України від її найближчого географічного оточення, колишніх радянських республік, і передусім Росії, виходи із кризи та ключі до вирішення проблем, природно треба шукати у взаємодії з цими державами. При цьому головним партнером маємо безумовно розглядати Росію.

Цей феномен викликав і продовжує викликати гарячу дискусію щодо стратегічного вибору пересування України в новому геополітичному просторі. Використовуючи різні аргументи, а частіше спираючись на емоції, учасники дискусії нерідко дорікають керівникам України, а також зовнішньополітичному відомству в «невизначеності зовнішньополітичної стратегії», в «прозахідній» чи навпаки «проросійській» орієнтації, і таке інше.

Не менш гостро стоять питання зовнішнього забезпечення національної безпеки України. Нам доводиться вирішувати ці проблеми в умовах, які не мають аналогів у світовій практиці:добровільної відмови від ядерної зброї та просування по нелегкому шляху до набуття без'ядерного статусу, прагнення до «позаблоковості», ліквідації наслідків розпаду колишнього СРСР і т.ін.

В силу цього цілком природно постає проблема стратегічного вибору як напрямів інтеграційного руху, так і партнерів, і союзників в новому геополітичному просторі.

«Східний вектор» інтеграційного руху України — це Співдружність незалежних держав. Не вдаючись до історичного аналізу виникнення та суперечливого розвитку цього міждержавного об'єднання, яке було покликане заповнити «пострадянський вакуум» на терені колишнього СРСР, спробуємо окреслити ті наслідки, які можуть позначитися на соціально-економічному розвиткові України, її інтеграції в єдиний «євразійський простір», який все частіше асоціюють з СНД.

В Україні для всіх очевидно, що в системі національних пріоритетів питання виходу із соціально-економічної кризи є першочерговим.

Враховуючи економічні, геополітичні і військово-стратегічні аспекти проблеми, мусимо усвідомлювати, що Україна, безумовно, зацікавлена і у відновленні традиційних і в налагодженні нових економічних зв'язків з країнами СНД, і передусім з Росією. Це — аксіома, постійно складова української зовнішньої політики. Нормальні, рівноправні економічні відносини з країнами Співдружності — це потужний імпульс в справі оздоровлення економіки і виходу з кризи.

Сьогодні проблема полягає в тому, що — з одного боку — Україна ще не досягла того рівня сумісності національних економік, який дозволив би їй швидко інтегруватися в європейський економічний простір, з іншого боку — вже відчуває несумісність економічних структур з багатьма країнами — колишніми республіками СРСР та іншими країнами євроазійського простору. На Заході — діючі ринкові структури, новітні технології і порівняно стабільний прогрес, на Сході — необхідність налагодження традиційних економічних зв'язків, великі ринки збуту і технологічна відсталість.

Для України, з її унікальним геополітичним положенням, надмірний ухил в будь-яку сторону означав би — аби повний відрив від реальної ситуації, яку маємо в національній економіці, або небезпеку відокремлення себе від інтегрованої Європи своєрідною «економічною лінією Керзона», що безумовно сповільнило б реформування її соціально-економічної структури і поступове входження в європейський і світовий економічний простір.

Геополітичний аспект процесу поглиблення і прискорення реінтеграції «євразійського простору», зокрема на терені колишнього СРСР стає очевидним при з'ясуванні питання, які геостратегічні цілі ставить перед собою Росія — безперечний лідер Співдружності незалежних держав, найпотужніша посткомуністична держава.

І як будь-яка країна, Росія має свої національні інтереси, яких, до речі, не приховує. І те, що вони є геополітичними інтересами великої світової держави — це об'єктивна реальність. Відповідно, стверджуючи свій статус великої держави, Росія природно розглядає геополітичний простір колишнього СРСР як сферу своїх життєво важливих інтересів.

Ставлення України до цих проблем, гадаю, має бути очевидним. Сильний, демократичний, незалежній Україні більше, ніж будь-якій іншій країні, потрібна сильна, демократична Росія.

Невдачі у проведенні демократичних реформ в Росії та в Україні привів би до влади сили, перейняті «пошуками ворога» як винуватця кризових явищ. Такі сили об'єктивно зацікавлені в нагнітанні — відповідно — антиукраїнських та антиросійських настроїв.

Зупинюся ще на одному питанні, яке прямо стосується сказаного вище. Це — міжетнічні відносини і їх вплив на взаєморозуміння міждержавного рівня.

І хоча за підрахунками соціологів лише близько 10 відсотків населення України вважають реальною загрозу виникнення в країні конфліктів на міжетнічній основі, однак неприпустимо лише спокійно стежити за тим, як деякі політичні сили в Україні та поза її межами намагаються розіграти «етнічну карту» в Криму, Східній і Західній Україні.

Співіснування двох культурно близьких народів — українського і російського — у рамках єдиної державної структури протягом кількох століть призвело до існування «прозорого» кордону між ними, змішування населення, виникнення потужних міграційних потоків. Як результат — на території України мешкають близько 12 млн.росіян, а лише в прилеглих до України районах Росії — близько 4 — 5 млн. українців.

Нестабільність в українсько-російських відносинах або їх погіршення може суттєво позначитись на становищі цих великих груп населення. Психологічно багатьом представникам цих груп важко перевести українсько-російські відносини на рівень міждержавних. Тим хворобливіше вони сприймають їх нестабільність. Росіянам і українцям за межами своїх національних держав нелегко уявити себе «національною меншиною» на «чужій» території. Тому гармонізація етнічних відносин, забезпечення рівних громадянських прав — ще один важливий аргумент на користь виважених, стабільних і рівноправних відносин між Україною і Росією. Це ж стосується загальної ситуації у країнах Співдружності.

Анатолій ЗЛЕНКО,
міністр закордонних справ України.
(Продовження в наступному номері).

Продиктовано в номер

Гостей цікавить роззброєння

Згідно з домовленістю, досягнутою 2 серпня між Президентом України Л.Кучмою та віце-президентом США А.Гором, 10 — 12 серпня у Києві перебуває делегація, очолювана старшим координатором Держдепартаменту США з питань нових незалежних держав Джеймсом Коллінзом. До Києва приїхали також старший директор Ради національної безпеки Роза Готтемюллер і заступник міністра оборони Ештон Картер. Заплановано зустрічі членів делегації з високими службовими особами України, під час яких обговорюватимуться економічна ситуація, питання роззброєння та двостороннього співробітництва.

Літо мітингів

Кілька разів на місяць вирує майдан Свободи у Вірменії. Саме тут зароджувалася нова влада республіки. Останніми днями на ньому знову багатолюдно.

Колись комуністична номенклатура відсиджувалася в кабінетах і лише з-за фіранок спостерігала, як нове покоління політиків виводило людей на вулиці. А тепер ці нові «тусуються» у коридорах влади, а їхні вчорашні соратники, котрі стали непримиренними опонентами, — на тому ж майдані. Зокрема, мітинг, організований Національно-демократичним союзом, зібрав більш як 50 тисяч єреванців. Чим же відповіла влада? Вона зважила на краще направити на майдан групу «Зомбі», щоб спровокувати бійки.

Основний кістяк НДС, популярної у Вірменії партії, становлять колишній прем'єр-міністр Вірменії В. Манукян та колишній головний радник Президента з питань національної безпеки А. Манучарян, котрі свого часу входили до складу нинішньої правлячої партії.

Виступаючи на мітингах, А. Манучарян висуває звинувачення Президентові республіки у пособництві, внаслідок якого відбуваються вбивства на замовлення. Поки влада мовчить, прокуратура республіки порушила проти Манучаряна справу і звинувачує його в наклепі. Важко сказати, як надалі розвиватимуться події. НДС «окупував майдан», і тут відбуваються щотижневі мітинги. Отже, кінець літа у Вірменії очікується надто спекотливим.

Великий плюс — малий борг

«Хворіти краще швидко, ніж довго й нудно», — заявив Л. Бальцерович, зустрічаючись із співробітниками апарату Президента республіки Казахстан. Батько польських реформ та шокової терапії, а нині радник ООН з питань економіки ознайомив аудиторію з досвідом виходу з кризи посткомуністичних країн Європи, розповів про економічні умови, за яких можливі реформи.

Що стосується Казахстану, то пан Бальцерович не взяв на себе сміливість дати оцінку ситуації й робити прогнози, проте виокремив казахстанський плюс: малий зовнішній борг. Визначний економіст вважає, що введення різних пільг під час переходу до ринку — це крок назад, а внутрішньореспубліканський взаєморозрахунок — ліки, гірші за саму хворобу.

Лешек Бальцерович відвідав Казахстан як учасник семінару, організованого апаратом Президента й американським університетом штату Кентуккі.

У Чечні безпечно. Принаймні для потягів

В результаті переговорів представників управління Азербайджанської залізниці та МВС Азербайджану з їхніми чеченськими колегами досягнено домовленості про безпечне пересування товарних составів територією Чеченської Республіки. Чеченська сторона зобов'язалася забезпечити спеціальний супровід потягів силами правоохоронних органів. До Азербайджану почали надходити народногосподарські вантажі. Поновилося вивезення сільгосппродуктів та інших товарів.

Дитинство під загрозою

Смертність дітей у Таджикистані перевищила їх народжуваність, — прозвучало на семінарі з питань планування сім'ї, що відбувся в Душанбе. Причини: наслідки громадянської війни, незбалансованість харчування, хронічна нестача ліків.

У колишньому СРСР республіка посідала перше місце з приросту населення. Цю традицію і тепер не забуто: 40 відсотків з 800 тисяч таджицьких сімей — багатодітні. Але дедалі неохочіше наважуються вони на збільшення сім'ї. В умовах безгрошів'я, безробіття й нестачі продуктів дитина стала мало не розкішшю.

У країнах СНД

Честь понад усе. Навіть міністерську посаду

Міністра економіки Казахстану Марса Уркумбаєва звинувачують у хабарництві, незаконній купівлі автомобіля «Волга» і протекціонізмі. Указом Президента його усунено від виконання службових обов'язків (з подання Генерального прокурора) на місяць. На прес-конференції міністр заявив, що Нурсултан Назарбаєв діяв згідно з його ж пропозицією.

Марс Уркумбаєв вважає для себе неможливим перебувати на посаді, поки не захистить свої честь і гідність. Прийняте рішення, на його думку, ще не відставка, а можливість використати цей місяць для збирання документів, які могли б спростувати у ході розгляду звинувачення, висловлені на його адресу. А він упевнений, що зможе перед судом довести свою правоту й невинуватість.

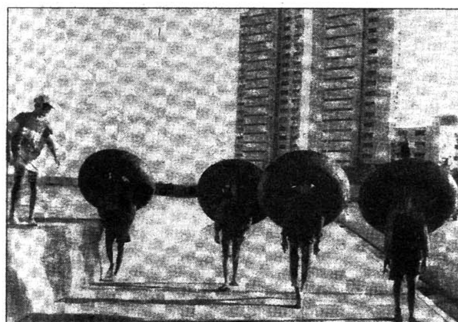
Тетяна КОСТІНА.

Боротьба з холерою в Дагестані

Ситуація в Дагестані у зв'язку зі спалахом холери залишається досить серйозною. За даними міністерства РФ з надзвичайних ситуацій, зареєстровано 376 інфікованих вібріоном холери. З них 194 чоловіка вже хворі, 182 є вібріоносіями. Всього за час спалаху захворювання зареєстровано 11 смертельних випадків. З'явилися випадки передавання інфекції через воду на відміну від попередніх контактних.

Всесвітня організація охорони здоров'я готова надати Росії допомогу в боротьбі зі спалахом холери в Дагестані.

Фотофакт

Ризиковані заміри

Ці молоді кубинці (на знімку) з камерами на голові звично, як і сотні інших, рибалять у прибережних водах. Іноді вони вирушають у ризиковані мандрівки, намагаючись дістатися на своїх камерах до берегів Майамі. Для багатьох із них таке плавання завершується загибеллю.

Фото з газети «Ньюсдей».

Конфлікти

Європейський суд захистив Македонію, але... не більше того

Суперечка між Афінами та Скоп'є щодо македонських Конституції, прапора та герба дійшла до економічного ембарго, що його в односторонньому порядку два місяці тому оголосили греки. Македонія звернулася до Європейської комісії, яка порушила судову справу проти Греції. Європейський суд розглянув цей позов і засудив свавілля грецьких властей, але... не більше того.

Суд відмовився прийняти рішення, за яким Афіни мусили б зняти торгову блокаду кордону з Македонією. Судді зіслалися на те, що політика Греції не завдала значних втрат бізнесу країн — членів Європейського Союзу. Хоча це ще не остаточна постанова суду, грецький прем'єр Андреас Папандреу її привітав. Оглядачі вважають, що судова тяганина між Афінами та Скоп'є може тривати рік-два. Але чи не «обвалиться» за цей час економіка двохмільйонної Македонії, яка в екс-Югославії була найбіднішою республікою?

Факти свідчать, що бізнесмени вже знайшли вихід із ситуації, в якій опинилася Македонія. Поперше, товаропотік зараз іде через Болгарію та Албанію, грецькі торгівці продають свій товар македонцям через посередників, зокрема через болгарські фірми. Тож намагання Греції змусити македонців піти на поступки щодо Конституції та національної символіки можуть не мати успіху. Проте, як зазначають оглядачі, перший раунд у суді виграли греки.

Спартак ТОЛОКА.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ, народний депутат України, кандидат економічних наук

Без імпульсу рух неможливий

Система заохочення іноземних інвестицій для проведення приватизації і для розвитку експортного потенціалу

Сьогодні очевидно, що для стабілізації економіки, виходу з економічної кризи, налагодження системи світових господарських зв'язків Україні не обійтися без іноземних інвестицій. Очевидно й те, що розмір та структура інвестицій залежатимуть від темпів приватизації і зміни форм власності, співвідношення окремих секторів економіки.

Тож виграти конкурентну боротьбу на світовому ринку інвестицій можна лише за умови створення відповідного ефективного середовища їх реалізації, створення належних умов. На жаль, сьогодні в Україні, порівняно з країнами Близького Сходу і Східної Європи, економічні умови функціонування іноземного капіталу характеризуються високим рівнем ризику.

Американці вважають, що інвестиції у країні з високим рівнем політичних, географічних, валютних і фінансових, інвестиційних та інфляційних ризиків мають дати мінімальний прибуток не менш як 25 відсотків. Для України цей показник удвічі нижчий, за великого періоду окупності капіталу. Окрім цього, маємо ще й ряд інших негативних чинників. Насамперед, бюрократичні перепони, легітимна невизначеність у процесі приватизації, відсутність реальної приватизації землі та відповідного закону, неконвертованість національної валюти, обіг на внутрішньому ринку грошових одиниць інших країн, відсутність правового забезпечення кредитування, страхування, суперечності у чинному законодавстві тощо.

Інвестиційний клімат — критерій зрілості реформ

Отже, в основі інвестиційної політики чільне місце має зайняти система державного реформування структури власності та технічного переозброєння виробництва із залученням коштів іноземних інвесторів. Лише так можна підвищити інвестиційну активність. Та ще за наявності певних економічних передумов. Яких? По-перше, якщо побільшає інвестиційних ресурсів, які формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі. По-друге, за ефективного використання інвестицій. По- третє, за обґрунтованих пріоритетних секторів матеріального виробництва, які визначають конкретні позиції країни на світових ринках. По-четверте, за створення динамічного експортного потенціалу, який може швидко пристосуватися до кон'юнктури зовнішнього середовища.

До речі, збільшення валового національного продукту промислових розвинутих країн (ФРН, США, Японії, Франції, Великобританії) збігається з високим рівнем інвестиційної активності. Так само як і під час переходу до розряду індустріальних країн Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Тайваню в них зросла інвестиційна активність.

Очевидно, нам необхідно знайти економічний механізм, який дозволив би збалансувати норму прибутку, рівень ризику, стимули та гарантії для залучення іноземних інвестицій у процес приватизації та розвиток експортного потенціалу. При цьому західним партнерам необхідно запропонувати систему державних гарантій, державну систему патронажу іноземних інвестицій.

Інвестиції мають сприяти досягненню сучасного технічного рівня виробництва, розвитку ресурсозбережних, наукоємних та екологічно чистих технологій, збільшенню обсягів експортного потенціалу держави, подоланню залежності економіки країни від імпорту, створенню виробництв з використанням місцевих природних ресурсів, розвитку приватного сектора. Використання іноземних інвестицій для розвитку національної економіки забезпечує більш швидке її входження до світової господарської системи. Інвестиційний клопіт є критерієм зрілості ринкових реформ, довіри світового співтовариства до політичного курсу держави.

Україні, як на мене, відповідає класична схема сучасної індустріалізації, яку доцільно розбити на три етапи: перший — розвиток імпортозамінних виробництв, другий — створення конкурентоспроможного експортного потенціалу, третій — розвиток наукоємних галузей. Це потребує органічного поєднання іноземного капіталу з національними зусиллями та ресурсами, добору та обґрунтування сфер інвестування, оцінки щорічної потреби в іноземних інвестиціях.

Серцевиною механізму залучення іноземних інвестицій є економіко-організаційний блок, що спирається на обґрунтовану концептуальну основу та стратегію використання іноземних інвестицій, систему пільг в оподаткуванні за визначених пріоритетних напрямків використання інвестицій, більшої участі іноземних інвесторів у приватизації, створенні спільних підприємств. Система пільгового оподаткування може враховувати обсяг і строк дії іноземних інвестицій. За дострокового відчуження інвестицій, підприємства з іноземними інвестиціями, що діють у пріоритетних галузях народного господарства, сплачують податок та прибуток за весь період інвестування у розмірі 50 % від встановлених законодавством, а в інших галузях — у повному обсязі. Доцільним для підприємств з іноземними інвестиціями, що діють у пріоритетних галузях народного господарства, є пільговий банківський та державний кредит.

У роботі з інвестором має бути створено цілісну структуру, організаційні заходи мають сприяти реалізації державної політики щодо залучення капіталу, координації з міжнародними організаціями, проведенню експертизи з найважливіших проектів.

Все це можна покласти на спеціалізовану державну компанію з іноземних інвестицій. У структурі такої компанії має бути інформаційно-аналітичний банк з питань інвестування, мережа підготовки фахівців. Необхідно створити систему страхування, розвивати інвестиційні компанії та фонди, трастові і холдингові компанії, аудиторські, консалтингові фірми, фондові біржі тощо.

Але все це можливе лише за умови наявності чіткої законодавчої бази, ефективного механізму державних гарантій. Наявність протиріч та невизначеність ряду важливих питань зумовлює необхідність внесення змін до Закону «Про власність» (щодо визначення майнових прав інвесторів), до Земельного кодексу (визначення можливостей іноземних інвесторів у розвідуванні, розробленні, видобуванні, експлуатації природних ресурсів), потребує ретельного обґрунтування система валютного регулювання.

Найбільш слабка ланка у діючому механізмі — інформаційне забезпечення залучення іноземних інвестицій. Тож вкрай необхідний інформаційний бюлетень, не обійтися без створення комп'ютерної мережі обміну інформацією, статистичної інформації, видання рекламної літератури.

Пріоритети інвестування

У визначенні конкретних пріоритетних напрямків іноземного інвестування треба виходити насамперед з урахування національних інтересів, орієнтації на виробництво товарів, забезпечення розвитку науково-технічного прогресу та конкурентоспроможного виробництва, перебудови структури економіки.

Але, звичайно, об'єкти зі специфічними умовами інвестування потребують погодження з Кабінетом міністрів. До таких об'єктів належать підприємства атомного машинобудування, об'єкти нафтопродуктозабезпечення, нафтосховища, підприємства всіх видів транспорту, гідравлічні і теплові електростанції тощо. Іноземні інвестори можуть брати участь в приватизації майна держпідприємств тільки після узгодження цих питань з Фондом державного майна.

На першому етапі як пріоритетні для інвестування можуть бути визначені такі напрямки: паливно-енергетичний, комплекс хімічної та нафтохімічної промисловості, лісопромисловий комплекс.

Великомасштабні прямі іноземні інвестиції для паливно- енергетичного комплексу можуть здійснюватися через приватизацію його об'єктів, викуп пакету акцій діючих підприємств, а також шляхом спільного інвестування будівництва нових систем магістральних газопроводів, модернізації діючих і створення нових виробничих потужностей на базі сучасної техніки і технології, зниження негативного впливу паливно-енергетичного комплексу на навколишнє середовище.

Значних капіталовкладень потребує чорна і кольорова металургія. Ми зацікавлені в пріоритетному вкладенні іноземного капіталу в розвиток та реконструкцію потужностей з киснево-конверторного виплавлення сталі з безперервним розливом. Доцільним є спільне інвестування з метою нарощування випуску машин і обладнання для запровадження ресурсозбережних технологій, у створення сучасних виробництв на базі більш повного перероблення вуглеводневої і коксохімічної сировини, випуску полімерних матеріалів. Не обійтися без інвестицій виробництвам з глибокого перероблення сировини лісопромислового комплексу.

Проведений аналіз показав, що іноземного інвестування потребують і агропромисловий комплекс, виробництво товарів для народу і надання послуг населенню.

А найбільший реальний резерв для спільного інвестування — будівельна індустрія України і насамперед незавершене будівництво. Воно в Україні має постійну тенденцію до зростання і число таких об'єктів за останні п'ять років збільшилося втроє. Загалом для будівельної індустрії України характерні моральна застарілість проектів, великі терміни будівництва, низька ефективність капіталовкладень. В середньому лише один з десяти проектів відповідає світовим стандартам.

Особливої уваги заслуговує співробітництво у галузі військово-промислового комплексу України. Для реконструкції та модернізації оборонного комплексу нашої держави необхідно 200 млрд доларів США. Тому доцільна участь іноземних партнерів у приватизації (звичайно, за погодженням з Кабінетом міністрів) майна цього комплексу. За деякими даними із 699 оборонних підприємств України (де питома вага військової продукції перевищує 30 відсотків) реально підлягає приватизації більше половини.

Для здійснення конверсії оборонного комплексу України іноземних інвесторів слід залучати в таких напрямках: розвиток виробництва за імпортними технологіями «подвійного призначення», створення підприємств, у яких поєднуються військовий та цивільний бізнес в літако- та суднобудуванні, розроблення та впровадження проектів щодо пристосування для цивільних цілей військової електроніки, радіотехніки тощо.

Ще один напрямок іноземних інвестицій — створення сучасної інфраструктури для інвестиційної діяльності. Маються на увазі транспорт, сільське господарство, телекомунікації, офіси, ділові центри, побутовий сервіс тощо.

Значною мірою деякі заходи мають організаційний характер і не вимагають значних капіталовкладень. Але більшість з них, зокрема підвищення конкурентоспроможності продукції, структурна перебудова сектора, потребують великих коштів, яких, на жаль, наша держава сьогодні не має.

Вони враховують все. А ми?

Тому стратегія іноземного інвестування має враховувати реальну глибину економічної кризи у сфері накопичення (валютні кредити йдуть, в основному, на закупівлю товарів, підтримку обмінного курсу грошової одиниці та платіжного балансу, процентні нарахування за кредити на невстановлене устаткування, інакше валютні кредити не виконують функції інвестицій).

Останнім часом намітилась тенденція до зосередження пріоритетів інвестування тільки на розв'язання проблем внутрішніх виробників, що цілком природно за умов кризи. Але у стратегічній перспективі треба виходити з того, що Україна сама має бути інвестором, створюватиме виробництва в інших країнах. Отже, іноземне інвестування має сприяти стимулюванню експорту та створенню необхідної інфраструктури. Треба враховувати й те, що для зарубіжних компаній навіть високопотенційна прибутковість перекреслиться політичними та комерційними ризиками, декларативними гарантіями, частою зміною умов функціонування. Отже, іноземний інвестор піде до нас тільки за умови стабілізації політичних та соціальних умов функціонування капіталу.

Варто сказати, що негативні тенденції щодо темпів та обсягів приватизації, які були 1992 року, збереглися і в 1993 році.

На кінець 1993 року в Україні було приватизовано 1014 об'єктів, в тому числі малих — 45,5 %, великих 54,5 %. Мала приватизація на 12,4 % здійснена через викуп, включаючи оренду. 2,8 % об'єктів було приватизовано через аукціон, 4,8 % — на конкурсній основі. Основним способом приватизації великих державних підприємств був викуп (71,2 %) і менш як третина (28,8 %) — шляхом створення акціонерних товариств. За рахунок сертифікатів було приватизовано 32,8 % майна від загальної ціни продажу об'єктів приватизації.

Таким чином, програма приватизації на 1993 рік виконана приблизно на 5 %. Особливо повільно йде процес приватизації малих об'єктів. На кінець 1993 року було приватизовано 461 об'єкт, що становить кілька відсотків від загальної кількості малих підприємств. У Росії цей показник сягнув 70 %.

Головні перешкоди на шляху приватизаційних процесів — відсутність єдиної стратегії, конкретних планів, завдань та ефективних засобів їх реалізації.

Процес приватизації малих підприємств перебуває у віданні місцевих Рад, з'являються конфлікти як по вертикалі, так і по горизонталі, між Радами різних рівнів. Комунальні органи приватизації у більшості областей створені зі значним запізненням. Наслідок — гальмування приватизації. Так, у Чернігівській області органами приватизації для продажу було заявлено 14 об'єктів, а сесія облради затвердила тільки 3. У Луганську більш як 60 відсотків малих підприємств займають приміщення загальнодержавної власності. Їх приватизація ускладнюється тим, що необхідно одержувати згоду обласного фонду комунальної власності.

Ясно, що прискорення приватизування потребує узгодження законодавства України щодо малої і великої приватизації та Державної програми приватизації, визначення напрямків використання коштів, одержаних від приватизації, скорочення термінів та спрощення порядку приватизування малих підприємств.

Згідно з Указом Президента з 1 січня 1994 року по 31 грудня 1994 року в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій та Луганській областях проводиться експеримент, в основу якого покладено те, що держадміністраціям цих областей передане право на управління майном, що перебуває у загальнодержавній власності. Аналіз показав, що основною формою приватизації була оренда з викупом, бо вона не передбачає конкуренції. Окрім цього, недосконалою була й методика оцінки майна.

Варто зауважити, що оренда дає широкі права колективам підприємств, але водночас позбавляє інших потенційних покупців права брати участь у торгах.

Підготовчою фазою приватизації є корпоратизація, тобто реорганізація великих та середніх підприємств у державні акціонерні товариства. У 1992—1993 роках корпоратизація підприємств здійснювалась досить обмежено.

Сьогодні розроблений проект Державної програми приватизації на 1994 рік. Ним передбачено за рік приватизувати 9 тисяч об'єктів малої приватизації, 1400 об'єктів незавершеного будівництва та 1300 середніх і великих підприємств. Недержавний сектор економіки має досягти рівня 18 відсотків.

Отже, в Україні економічно-правову систему приватизації в основному створено, але стартові кроки засвідчили її недоліки та необхідність нового концептуального підходу. Сьогодні надто забюрократизований порядок здійснення приватизації, права трудових колективів лише декларовано, немає механізму емісії акцій та конвертації цінних приватизаційних паперів, не обґрунтовані принципи розмежування власності на загальнодержавну і комунальну, не визначено чітко питання приватизації землі, на якій розташовано об'єкти, що приватизуються. Перелік цей, на жаль, можна продовжувати й продовжувати.

Тож невизначеність і слабке законодавство стали однією з причин того, що у 1992—1993 роках не було приватизовано жодного підприємства з участю іноземних інвесторів, хоча заяви на таку участь були подані й підготовча робота велася (програма 1992 року передбачала отримати від іноземних інвесторів 250 млн доларів).

Шкода, що серед пріоритетів економічної політики немає залучення іноземного капіталу. А міжнародна конкуренція за іноземні інвестиції дуже гостра. Західні компанії вкладатимуть капітал у нашу економіку лише тоді, коли державні органи вивільнять їм поле діяльності, нададуть гарантії та свободу для прийняття підприємницьких рішень у процесі приватизації. Але навіть за швидкого налаштування інвестиційного клімату іноземні інвестиції можуть забезпечити відносно невелику частину необхідних капіталовкладень. Головне ж полягає в тому, що це дасть поштовх проведенню приватизації, розформуванню власності, стабілізації діяльності форм тощо.

Інформація про другу емісію цінних паперів

А. Характеристика емітента

Фірмове найменування: Акціонерно-комерційний «Транскредобанк»

Місцезнаходження: 252070, м.Київ, вул.Почайнинська, 38/44

Дата заснування: 3 грудня 1993 року

Мета діяльності: Забезпечення комплексного кредитного, розрахункового, касового обслуговування підприємств, установ і організацій всіх форм власності.

Керівники банку:

Голова правління: Кушнірук Борис Борисович.

Головний бухгалтер: Геогріца Тетяна Олександрівна.

Б. Опис ділової діяльності АК «Транскредобанк»

Акціонерно-комерційний «Транскредобанк» зареєстровано в Національному банку України 3 грудня 1993 року за номером № 216.

За короткий час існування Банку:

отримано дозвіл Міністерства фінансів України за номером № 276 на здійснення діяльності з випуску і обігу цінних паперів;

подано документи в Управління Національного банку України на отримання ліцензії на роботу з валютами країн СНД;

зареєстровано випуск 400.000 (чотирьохсот тисяч) простих іменних акцій Банку номінальною вартістю 10.000 (десять тисяч) українських карбованців кожна, загальною номінальною вартістю 4.000.000.000 (чотири мільярди) українських карбованців (у розмірі статутного фонду) за реєстраційним номером № 230/1/94.

Фінансова політика Банку базується на принципах надійності, ефективності, прибутковості, оперативності, максимальної зручності для клієнтів.

В. Дані про емісію цінних паперів АК «Транскредобанк»

На зборах акціонерів АК «Транскредобанк» від 10 червня 1994р. вирішено довести статутний фонд до розміру в 78.600.000.000 (сімдесят вісім мільярдів шістсот мільйонів) українських карбованців, щоб відповідало 6.000.000 (шести мільйонам) доларів США за курсом Національного банку України. Збільшення статутного фонду Банку планується провести шляхом випуску 786000 (семисот вісімдесяти шести тисяч іменних акцій), номінальною вартістю 100000 (сто тисяч) українських карбованців кожна (що відповідає еквівалентну в 8 (вісім) доларів США), загальною вартістю 78.600.000.000 (сімдесят вісім мільярдів шістсот мільйонів) українських карбованців з реалізацією через відкриту передплату.

Передплата на 385.140 (триста вісімдесят п'ять тисяч сто сорок) простих іменних акцій резервується за іноземними інвесторами до отримання ліцензії Національного банку України. У разі відмови Національного банку України в наданні ліцензії АК «Транскредобанк» реалізує вказані акції серед резидентів.

Початок передплати на акції — 26 серпня 1994 року, закінчення — 31 грудня 1994 року.

Місце передплати — м.Київ, вул.Почайнинська, 38/44.

Г. Фактори ризику

Під час прийняття рішення про придбання акцій АК «Транскредобанк» треба враховувати фактори ризику, які можуть впливати на його діяльність:

погіршення загальноекономічної ситуації в Україні;

нестабільність податкового законодавства;

відсутність узгодженої державної програми розвитку економіки України, порядку введення національної валюти;

інші обставини, не передбачувані в умовах політичної та економічної кризи.

ДО УВАГИ ГРОМАДЯН

Зовнішньоекономічна акціонерна компанія «Світязь» до 15 серпня 1994 року реалізує свої акції, які беруть участь у розиграші лотереї з великими грошовими та майновими виграшами: котеджі, квартири, легкові автомобілі ГАЗ-31029 «Волга», «Таврія», холодильники «Норд», грошові виграші від 10 до 100 млн. крб. Притому лотерейна акція продовжує працювати незалежно від виграшу (безпрограшна лотерея).

«Світязь» у всіх своїх акціонерів приймає приватизаційні сертифікати, забезпечує їх чудодійною спіруліною.

Участь у лотереї можуть брати і юридичні особи.

Курсова вартість однієї акції «Світязь» до 10 серпня ц. р. 880 тис. крб., з 11 серпня — 1100 тис. крб.

Звертайтесь до наших представництв в обласних центрах України та інших містах

Лотерейні акції можна також придбати, перерахувавши кошти поштою на розрахунковий рахунок № 003467508 в «Нікомбанку» м. Миколаєва, МФО 326171.

В Миколаєві звертатися за адресою: вул. Потьомкінська, 217, тел. 24-31-46, 24-68-20, 24-03-18, 24-01-08.

У Києві тел. 276-31-49.

Бажаємо удачі при розиграші лотереї, який відбудеться 1 вересня 1994 року.

Литовская фирма ищет постоянных поставщиков сухого молока и цветных металлов. Посредников просим не обращаться.

Литва, Каунас, тел. (8-0127) 702667, тел./факс (8-0127) 771720.

Якщо вам треба обладнати магазин, ресторан, бар, кав'ярню, звертайтеся до нас

«INTER COMMERCE FOR SHOPS UKRAINE»

Офіційний ділер «WANZL», «HANSA-KONTOR», «HELKAMA», «ARNEG», «GRAM» пропонує широкий асортимент сучасного європейського обладнання.

У нас ви знайдете прилавки й вітрини, меблі для магазинів, холодильники і морозильники, касові апарати, вагівниці, етикет-пістолет, манекени, вішалки та багато іншого.

Наша адреса: Київ, проспект Глушкова, 1, Національний виставочний центр, пав. № 17.

Телефон 261-73-76.

Станкостроительная фирма «Станколес» производит и реализует:

— станок комбинированный универсальный деревообрабатывающий СДК-1 и токарную приставку;

— ленточношлифовальный станок ЛШС-2500;

— патроны сверлильные до ∅ 10 мм и ∅ 16 мм;

— пилы дисковые отрезные по дереву ∅ 320 мм;

— пилы рамные плоские 1=1250 мм;

— металлорежущий инструмент в ассортименте;

— электродрель ИЭ-1035 Э У2, 220 В, 420 Вт;

— лес круглый сосновый, столярные изделия по заказу;

—электровыключатель АП50Б3МТ;

— петли оконные, дверные 70, 110, 140, завертки врезные.

Форма оплаты — любая.

Адрес: 253121, г. Киев-121, ул. Горловская, 226/228.

Тел. (044) 556-72-54.

Інформація про продаж державного пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Київський завод «Шляхзалізобетон» за некомерційним конкурсом пакетом за кошти

Інформація про емітента

Код за ЗКПО: 05422935

Повна назва емітента — юридичної особи

Відкрите акціонерне товариство «Київський завод «Шляхзалізобетон».

Адреса: 253081, м. Київ-81, Заводський провулок, 1.

Статутний фонд 3 541 650 тис. крб.

Номінальна вартість однієї акції 105 тис. крб.

Характеристика державного підприємства, на базі якого створено акціонерне товариство

Середньоспискова кількість працівників 217 чол.

Балансовий прибуток за 1993 рік 602 357 тис. крб.

Рентабельність за останні три роки: 1991 р. — 15,6 %

1992 р. — 16,0 %

1993 р. — 45,0 %

Баланс активів та пасивів за 1993 р. 5 893 000 тис. крб.

Кредиторська заборгованість за 1993 р. 2 851 612 тис. крб.

Дебіторська заборгованість за 1993 р. 1 172 496 тис. крб.

Обсяг продукції в 1993 р. за цінами 1993 р. 4 559 244 тис. крб.

Загальна площа земельних ділянок 8,96 га.

Номенклатура продукції — залізобетонні та столярні вироби для потреб будівництва, ремонту й утримання автошляхів загального користування; товари народного споживання.

До продажу за некомерційним конкурсом пропонується пакет з 12 141 акції загальною номінальною вартістю 1 274 805 тисяч карбованців.

Продаж проводиться виключно за грошові кошти в українських карбованцях.

Умови некомерційного конкурсу

Пропозиції з розвитку потужностей підприємства, забезпечення його життєдіяльності (постачання та ін.), з урахуванням збереження профілю його роботи, повинні містити заходи, що дадуть змогу:

— забезпечити завантаження потужностей підприємства;

— збільшити асортимент конкурентоспроможної продукції;

— забезпечити безперебійне постачання підприємства сировиною та комплектуючими.

При цьому повинні виконуватись такі вимоги:

— збереження профілю роботи підприємства не менш ніж 2 роки;

— збереження наявної кількості робочих місць;

— здійснення природоохоронних заходів, дотримання екологічних норм;

— забезпечення рентабельності виробництва.

До участі у зазначеному конкурсі допускаються фізичні та юридичні особи, які відповідно до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» можуть бути визнані покупцями й своєчасно зареєструвалися як учасники некомерційного конкурсу.

Покупець, що бажає зареєструватися як учасник конкурсу, має подати для реєстрації:

— заяву для участі в конкурсі;

— документ про внесення плати за подання заяви (розмір реєстраційного внеску дорівнює розмірові мінімальної заробітної плати);

— документ про внесення застави (розмір застави — 10 % від номінальної вартості запропонованого пакету акцій — дорівнює 127 480 000 крб.);

— план приватизації, який повинен містити: повні відомості про покупця, зобов'язання щодо умов конкурсу, перспективний план експлуатації та розвитку АТ, що підтверджує досвід покупця в галузі діяльності підприємства, додаткові зобов'язання щодо подальшої експлуатації об'єкта;

— перелік номерів банківських рахунків, з яких здійснюватимуться розрахунки за придбаний пакет акцій;

— доручення заявника для уповноваженої ним особи;

— копію договору про спільну діяльність або копію свідоцтва про реєстрацію товариства покупців, засвідчені державним органом приватизації (для товариства покупців);

— нотаріально засвідчені копії установчих документів (для юридичної особи);

— декларацію про розподіл статутного фонду серед учасників (для юридичної особи);

— декларацію про доходи (для фізичної особи).

Реєстраційний внесок та заставу (за окремими платіжними дорученнями) попередньо переказують на розрахунковий рахунок 3467908 в Жовтневому відділенні Промінвестбанку м. Києва, МФО 322067.

Конкурс буде проведено через 30 днів після публікування цієї інформації за адресою: 253081, м. Київ-81, Заводський провулок, 1, тел. 550-91-29.

Заяви на участь у конкурсі з усіма необхідними документами надсилаються цінним листом або подаються особисто за адресою: 252065, м. Київ, вул. Чумака, 5, акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «Україна».

Кінцевий термін подання заяви для участі в конкурсі — 7 днів до початку проведення конкурсу.

Ознайомитися з об'єктом та отримати інформацію про умови проведення конкурсу, правила оформлення заяви та інших необхідних документів можна за адресою: 253081, м. Київ-81, Заводський провулок, 1, тел. 550-91-29.

Продиктовано в номер

Презентувалася партія більшовиків

Минулої п'ятниці у Дніпропетровську презентувалася Партія комуністів (більшовиків) України. Тут, за рішенням установчого з'їзду ПК(б)У, який відбувся у лютому, розташований ЦК. До керівного органу партії входять кілька секретарів обкомів. Одноосібного лідера поки що немає. Партійні організації ПК(б)У діють у 16 областях, Києві та Республіці Крим. Як повідомив нашому кореспондентові секретар Дніпропетровського обкому ПК(б)У Аркадій Бірман, партія керується у своїй діяльності ленінськими принципами і виступає за диктатуру пролетаріату. Влада має бути у виробника матеріальних благ, — так вважає А.Бірман, — і тому ПК(б)У — за відмову від приватної власності. Власність має бути лише особистою. Рано чи пізно всі країни колишнього СРСР ввійдуть знову до Союзу, вважають члени ПК(б)У. Навіть країни Балтії.

Велика музична імпреза в Чернівцях

На Буковині відлунали останні акорди III Міжнародного пісенного фестивалю «Доля». Свого часу путівку в життя дав йому не фахівець, а звичайний співробітник міліції Мар'ян Гаденко. З провінційного й аматорського він швидко перетворився на професіональну музичну імпрезу й здобув «ім'я» і в глядачів, і в молодих музикантів. Цьогорічна «Доля» проводилася у формі буковинського весілля. Виконавці мали змогу спробувати себе в кількох жанрах — співаної поезії, авторської, української народної та сучасної популярної пісні. Перші місця посіли львівські гурти «Очеретяний кварк», «Пікардійська терція» та «Образ», чернівчанка Ганна Лорак визнана кращою в жанрі поп-музики.

Вибухонебезпечна картопля

Такого вибуху, який прогримів у господарстві робітника колгоспу «Зоря» Конотопського району А.Лісовського, старожили не чули з часів війни. Тож у першу мить подумали — десь рвонув снаряд. Що трапилося? Доньки господаря за якоюсь потребою спустилися до льоху, запалили свічку і тієї ж миті вибухнули гази з підгнилої картоплі. Дівчаток з тяжкими опіками доставлено до районної лікарні.

Днями на аеродромі Київського авіаційно-спортивного клубу ім.О.Антонова «Чайка» відбувся перший міжнародний фестиваль «Крила України». Повітряне свято було приурочене Дню незалежності нашої держави. У київських глядачів подія викликала неабиякий інтерес. Знавці «прораховували» кожен рух пілота, юні мрійники, затамувавши подих, стежили за траєкторією руху парашутистів... Невиправні ж скептики знай бавилися паралелями: чи не затягнувся наш стрибок до кращого життя? І чи не час натиснути на «кнопку»? Але, як запевняв загал один з присутніх, принаймні парашутів вистачить на всіх.

Фото Володимира СОЛОВЙОВА.

Спорт

Із суддівських протоколів

Футбол. Першість країни. Друга ліга. 2-й тур. Явір — Рось — 3:1, Десна — ФК Львів — 1:2, Галичина — Азовець — 2:0, Газівник — Дружба — 3:1, Сіріус — Металург (Керч) — 3:2, Віктор — Титан — 2:1, Динамо (Луганськ) — Динамо (Саки) — 1:0, Металург (Костянтинівка) — Чайка — 2:1, Шахтар — Меліоратор — 1:1, Медіта — Артанія — 3:0.

Першість країни. Перша ліга. 2-й тур. СК Одеса — Динамо-2 — 3:0. Козакевич, 15 (1:0), Козакевич, 28 (2:0), Єрмаков, 85 (3:0). **Металург — Хімік (Житомир) 2:0.** Дмитрієв, 35, з пенальті (1:0), Дубина, 74 (2:0). **Нафтовик — Хімік (Сіверськодонецьк) 4:1.** Шуршин, 15 (1:0), Піскун, 33, з пенальті (2:0), Грачов, 62 (3:0), Сушко, 85, з пенальті (3:1), Грачов, 90 (4:1). **Автомобіліст — Металіст. 1:0.** Теслик, 30, з пенальті (1:0). **Буковина — Нафтохімік. 2:0.** Миголотюк, 57 (1:0), Кудлюк, 62 (2:0). **Поділля — Зірка-Нібас. 0:0. Ворскла — Поліграфтехніка. 0:3.** Чуйченко, 74 (0:1), Оголюк, 83 (2:0), Чуйченко, 86 (3:0). **Сталь — Кристал. 0:2.** Цап, 37 (0:1), Сігун, 64 (0:2). Бажановець — Скала. 3:1. **Борисфен — Дніпро.** Черкащани не з"явилися на матч.

***

Після 5 турів у чемпіонаті серед клубів вищої ліги турнірне становище таке:

	В	Н	П	М	О
Шахтар	4	1	0	10-1	13
Динамо	3	1	0	10-5	10
Дніпро	3	1	1	8-5	10
Нива Вц	3	0	2	11-6	9
Таврія	3	0	2	6-3	9
Верес	2	2	1	5-5	8
Чорноморець	2	1	2	6-5	7
Зоря-МАЛС	2	0	3	8-10	6
Волинь	2	0	3	5-7	6
Торпедо	2	0	3	4-6	6
Евіс	2	0	3	7-13	6
Нива Тр	1	3	1	4-3	6
Темп	1	3	1	3-3	6
Прикарпаття	1	2	2	4-7	5
Карпати	1	2	2	2-7	5
Кремінь	1	1	3	7-9	4
Металург	1	1	3	7-10	4
Кривбас	0	2	2	2-4	2

Кубок УЕФА. Попередній етап. Динамо (Білорусь) — Хібірніан (Мальта) — 3:1, Оденсе (Данія) — Флора (Естонія) — 3:0, Динамо (Грузія) — Університатя (Крайова, Румунія) — 2:0, Фенербахче (Туреччина) — Туран (Азербайджан) — 5:0, Гонвед (Угорщина) — Зімбрул (Молдова) — 4:1, ЦСКА (Болгарія) — Арарат (Вірменія) — 3:0, Ромаро (Литва) — АЇК (Швеція) — 0:2. Сконде (Латвія) — Абердін (Шотландія) — 0:0. Ліллестрем (Норвегія) — Шахтар (Донецьк, Україна) — 4:1.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Кримінальний тиждень

Майстер на всі руки...

В Українці Київської області затримано К., робітника Трипільської ГРЕС, який мав «захоплення» — виготовляв саморобні револьвери. У нього вилучено пристосування та інструменти для виготовлення зброї, а також 2 револьвери з патронами.

За лічені хвилини

працівники Печерського райвідділу міліції Києва затримали четверо нероб, які вчинили розбійний напад на одного з працівників «Укрінбанку». Потерпілому повернуто портфель зі значною сумою грошей та службовими документами.

Аж 38 громадян за добу

затримали минулого тижня співробітники міліції за незаконне зберігання зброї. У них вилучено ручний кулемет, пістолет, гвинтівку, 4 одиниці саморобної вогнепальної зброї, гранату й 420 патронів, вилучено також 152,7 кілограма наркотичної сировини.

Інтернаціональне, злочинне

формування знешкодили співробітники міліції у Львові. До його складу входили громадяни Чечні і деякі місцеві жителі. Їх викрито у скоєнні розбійних нападів на іноземців, котрі перебувають у нашій країні. Вилучено речові докази і значну суму доларів США. Вивчають причетність учасників злочинного формування до інших злочинів.

* * *

Минулого тижня працівники міліції розкрили 270 тяжких контрольних злочинів, у тому числі 14 убивств, 8 фактів завдання смертельних тілесних ушкоджень, 7 згвалтувань, 20 розбійних нападів та інші. Викрито 32 злочинні групи.

Виявлено 590 фактів, пов'язаних з незаконним оборотом наркотиків. Припинено діяльність 29 злочинних груп наркоділків. Порушено 526 кримінальних справ, у тому числі 9 — за збут. Вилучено понад 1,4 тонни наркотичної сировини.

Станіслав КОЛДУНЕНКО,
начальник прес-центру МВС України.

Реклама

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ **ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.**
♦ **Рукописів не повертаємо.**
♦ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
♦ **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
♦ **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 380390.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311152.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».